

Tjänsteskrivelse

Datum

2024-06-05

Vår referens

Matilda Quisbert

Utredningssekreterare

matilda.renkvist-quisbert@malmö.se

Nämndinitiativ från Vänsterpartiet om tillgänglighet rehabilitering och hjälpmedel för brukare

HVO-2024-1834

Sammanfattning

Vänsterpartiet (V) har med rätt enligt 4 kap. 20 § kommunallagen väckt ett ärende i hälsa-, vård- och omsorgsnämnden genom ett så kallat nämndinitiativ. I nämndinitiativet föreslår Vänsterpartiet att förvaltningen ska få i uppdrag att utreda behov av hjälpmedel och rehab som uppkommer under helger. Vänsterpartiet föreslår:

- att förvaltningen uppdras undersöka möjligheter att minska väntetiden för utskrivning av hjälpmedel där behovet uppkommer under helgdag
- att förvaltningen ser över möjligheten att inrätta en helgjour för nämndens brukare för att öka tillgängligheten till hjälpmedel
- att förvaltningen återkommer till nämnden med underlag till beslut efter utredning genomförts.

Förvaltningen ger i denna skrivelse en bakgrund till ärendet och belyser olika aspekter att ta hänsyn till.

Förslag till beslut

1. [Klicka här för att ange text.](#)

Beslutsunderlag

- Nämndinitiativ
- Tjänsteskrivelse 2024-06-20 Nämndinitiativ från Vänsterpartiet om tillgänglighet rehabilitering och hjälpmedel för brukare
- Hälsa-, vård- och omsorgsnämndens beslut 2024-05-24

Beslutsplanering

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden 2024-05-24

Hälsa-, vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott 2024-06-12

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden 2024-06-20

Ärendet

Vänsterpartiet (V) har med rätt enligt 4 kap. 20 § kommunallagen väckt ett ärende i hälsa-, vård- och omsorgsnämnden genom ett så kallat nämndinitiativ. I nämndinitiativet föreslår Vänsterpartiet att förvaltningen ska få i uppdrag att utreda behov av hjälpmedel och rehab som uppkommer under helger. Vänsterpartiet föreslår:

- att förvaltningen uppdras undersöka möjligheter att minska väntetiden för utskrivning av hjälpmedel där behovet uppkommer under helgdag
- att förvaltningen ser över möjligheten att inrätta en helgjour för nämndens brukare för att öka tillgängligheten till hjälpmedel
- att förvaltningen återkommer till nämnden med underlag till beslut efter utredning genomförts.

Förvaltningen ger i denna skrivelse en bakgrund till ärendet och belyser olika aspekter att ta hänsyn till.

Malmö stads hjälpmedelshantering

Malmö stad ansvarar för produktområdena hjälpmedel för det dagliga livet samt hjälpmedel för vård och behandling till personer över 20 år med funktionsnedsättning. Uppdraget erhålls enligt den ISO-kodsdelning som skedde mellan kommunerna och Region Skåne 1999 i samband med Ädelreformen och hemsjukvårdsförflyttningen. Förskrivning av hjälpmedel är en hälso- och sjukvårdsinsats som påverkas av förändringar i omgivningen som lagstiftning, vårdgivarnas struktur- och verksamhetsförändringar, nya och förändrade diagnostik- och medicinska behandlingsmetoder samt demografiska förändringar. Hjälpmedelscentrum är organiserat vid funktionsstödsförvaltningen. Den stora beställaren av hjälpmedel är hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen.

Verksamheter som använder hjälpmedel till sina besökare eller boende har ansvar att tillhandahålla hjälpmedel enligt så kallad basutrustning. Dessa hjälpmedel hyrs av Hjälpmedelscentrum och hanteras enligt särskild rutin. Särskilda boenden i privat regi har i avtal med Skånes Kommuner ansvar för att ha arbetsterapeuter eller fysioterapeuter som gör egna behovsbedömningar för personligt utprovade hjälpmedel. Boendenas förskrivare kan genom administrativt stöd i respektive förvaltning beställa hjälpmedel som är individuellt förskrivna från Hjälpmedelscentrum.

Hjälpmedelscenrum avropar vid inköp av hjälpmedel på avtal upphandlade av Skånes Kommuner. Således är Hjälpmedelscenrum ägare av de hjälpmedel och det sortiment som finns i Malmö stad. Eftersom ordinärt boende är en stor konsument av hjälpmedel finns vissa närförråd i anslutning till enheterna, både inom hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen och funktionsstödsförvaltningen. Från närförråden lämnar legitimerad personal inom ordinärt boende ut hjälpmedel till brukarna efter behovsbedömning, men tyngre och skrymmande hjälpmedel levereras däremot direkt hem till bostaden från Hjälpmedelscenrums lager. Det gäller även samtliga leveranser till särskilda boendeformer inklusive basutrustning. När behovet hos brukaren eller verksamheten upphör eller förändras hämtas de tillbaka av Hjälpmedelscenrum för att återanvändas, eller källsorteras och skrotas. Efter en utredning 2010 infördes hyrsystem på utlånade hjälpmedel. Kortfattat innebär det att hjälpmedel som kan återanvändas hyrs ut till en månadskostnad där all service ingår (upphandling, inköp, lagerhållning, utprovningshjälp, transporter, tillbehör, anpassning/specialanpassning, reparationer, förbyggande underhåll/besiktningar, recirkulation, produktutbildningar, beställningssystem, spårbarhet på produkterna, webbaserad information samt källsortering i samband med skrotning). Hjälpmedel som inte kan återanvändas säljs till inköpspris utan något påslag. Så länge ett hjälpmedel finns ute hos en mottagare betalas månadshyra av respektive enhet på förvaltningarna. Denna upphör när hjälpmedlet har återlämnats till Hjälpmedelscenrum, eftersom avregistreringen sker där. Om det uppstår en fördröjning i hämtning av hjälpmedel, bekostar verksamheterna månadshyra trots att hjälpmedlen inte är i bruk. Inom Malmö stads förskrivningsbara sortiment finns en stor bredd av hjälpmedel.

Inom förvaltningarna har man identifierat behovet av en översyn av hjälpmedelsverksamheten. Detta för att klara utmaningarna Malmö står inför: demografiska förändringen med en stor ökning av antalet äldre, svårigheterna att rekrytera legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal, det ekonomiska läget samt nära vård-omställningen där mer avancerad vård bedrivs i hemmet. Denna översyn pågår och görs i samverkan mellan hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen och funktionsstödsförvaltningen. Utredningen fokuserar bland annat på organisation, sortiment och servicenivå. Eftersom hjälpmedelcentrum är organiserat på funktionsstödsförvaltningen så har hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen inga möjligheter att påverka öppettider eller servicenivå avseende journivåer i det avseendet. Inom hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen avser man att inkludera frågor om journivåer under kväll och helg i vidare arbete inom ramen för nämnda översyn. Behovet av hjälpmedel kan uppstå oavsett tidpunkt på dygn och veckodag. Behoven ser också olika ut för ordinärt boende visavi särskilt boende, där ordinärt boende är mer sårbart för plötsliga behov.

Vidare finns även aspekten av förskrivarens arbetstid. Hjälpmedel förskrivs idag till största del av arbetsterapeut eller fysioterapeut som inte tjänstgör kväll och helg. För att rutiner och kvalitet i förskrivningsprocessen ska kunna upprätthållas även utanför kontorstider behöver man således göra förändringar i rådande kollektivavtal.

Ansvariga

Sergio Garay, förvaltningschef